

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Gül Baba

Idő

"1926"

Személy

Szerző:

Cím: *Az igazi Gül Baba*

Forrás: *Az Ujság*

Bn

(Hely)

1926. 9. 5.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

— Az igazi Gül Baba. Legendás vagy képzelt szülte alaknak tartották sokan azt a török szentet, ki a budai Rózsadombon levő régi türbe mélyén alussza örök álmát, Gül Babát. Maga Vambéry Ármín sem hitt benne komolyan s egy tárcájában, melyet *Az Ujság*-ba írt, ki is figurázta azokat, akik egy-egy régi török sir ismeretlen lakóját hamar hajlandók Mohamed szentjei közé sorolni. Az volt a címe annak a tárcának: *Gül Baba és Külakli Baba*. Hanem az idő meghozza sok rejtelem magyarázatát. Régi történeti források kerülnek napvilágra s megtaláljuk bennük nem egy legendának hitt történet való adatait s nem egy legendabeli hős igazi alakját. Így vagyunk a budai Gül Baba alakjával is. Eddig csak a személyével kapcsolatos hagyományokról tudtunk, de most megtudjuk róla, hogy ki volt valósággal s mikor élt. A köszönet Abdul Latifot, a magyarországi törökök főpapját illeti meg érte. Ő mondta el, hogy mit ír Gül Baba hiteles élettörténetéről utazási könyvének hatodik kötetében *Evlia Cselebi* tizenhatodik századbeli török történetíró. Evlia Cselebi történeti munkájából a boldog emlékezetű Karácson Imre fordított le jelentékeny részeket, munkáját ki is adta az Akadémia, de a hatodik kötetnek Gül Babára vonatkozó adatait Abdul Latif utján tudjuk meg. Evlia Cselebi így ír a budai török szentről: „Születési helye a Szivasz kerületben levő Merzefun, Kis-Ázsiában. Gül Baba elkísérte *Szulejmán* szultánt Buda elfoglalására és amidőn először tartotta pénteki imáját a *Tathie-mecsetben* (a koronázó Mátyás-templomban), megtette végrendelezését, aztán meghalt. Holttesténél Abu Szuud efendi hadbíró mondotta a halotti imát. A kétszázezer mohamedán katonából álló gyülekezetben jelen volt a halotti imánál *Szulejmán* szultán is és Gül Baba koporsóját

személyesen is vitte. A szent holttestét a mostani Gül Baba-kolostor helyére, Buda földjébe tették. Gül Baba az alázatos lelkű Bektasirendhez tartozott és *II. Mehemed, Bajazid, Szelim és Szulejmán öfelségeikkel részt vett az összes hadjáratokban*. Allah dicsőitse meg nyugvóhelyét, nyugosztalja lelkét. Szulejmán szultán öfelsége Buda várának negyedizben való elfoglalása után az alattvalók jogügyeinek az igazság szerint való elintézésére a bagdadi vezírt, Szulejmán basát, Buda birájává nevezvén ki, fényes tugráját ezekkel a szavakkal adta át a basának: Az örökösödést és biztonságot el ne hanyagold; Gül Baba Buda öre legyen! Aztán fatikát mondott.“ — *Gül Baba* kolostoráról, mely a mostani Wagner-villa helyén állhatott a Rózsadombon, Evlia Cselebi a következőket írja: „Akkor Budán levő kolostor legszebbike a nagy egyházi birtokokkal megajándékozott Gül Baba kolostora volt, mely a Kakasdomb közelében, Veli bég fürdője (Császárfürdő) szomszédságában fekvő, szőlővel megművelt dombon épült. Belül mindenféle butorzattal volt ékesítve ez a kolostor. Falára sok értelmes verset irtak az utazók. Ez a kolostor Ghazi Mihályzáde alapítványa lévén, a jövőknek-menőknek (vagyis zarándokoknak) minden földi jókból terítve volt benne. Maga Gül Baba nyíló virágok közt, *ólmötetejü kupola alatt van eltemetve*. Koporsóját zöld posztó takarja, boldogságos fejét a Bektasi-rend kalapja fűdi, körülötte a falakat a Koránnak mindenféle arab írásu versei díszítik.“ Evlia Cselebi, ezeket elmondván, saját szerzésü versekben is ünnepelte a szentet, mondván:

„Rózsáskert rózsája, te, Istenemre, hitem igaz sarkcsillaga voltál Budán, te rózsák atyja, a kegy kincsesbányájának szultánja! Az alázatosak főnökének keze nem lehet

üres. Merzefunból jöven, új hazát talált itt Szulejmán sah idejében a rózsás atya.“

És ezeket irván, áldást kér Gül Baba lelkére.